

21.1.2026

sivu 1

MAARAPORTTI: SUOMI

Lähihoitajan koulutus:

Lähihoitajan tehtävässä toimivien tulee lähtökohtaisesti suorittaa sosiaali- ja terveysalan perustutkinto, jonka suorittaneet voivat käyttää tutkintonimikettä lähihoitaja ja hakea rekisteröintiä Lupa- ja valvontavirastosta. Tutkinnon laajuus on 180 osaamispistettä. Koulutuksen pituutta ei ole määritelty ja se vaihtelee, mutta ilman aiempaa osaamista olevilla opiskelijoilla kesto on noin kolme vuotta.

Sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon suorittaneella on laaja-alaiset perusvalmiudet ammattialan eri tehtäviin sekä erikoistuneempi osaaminen että työelämän edellyttämä ammattitaito vähintään yhdellä työelämän osa-alueella. Tutkinnossa on seitsemän osaamisalaa, joista tutkinnon suorittaja valitsee yhden, johon erikoistuu. Koulutus sisältää oppimista ja harjoittelua työpaikalla aidoissa työolosuhteissa. Tutkinnon sisällön, tutkinnon perusteet, määrittelee Opetushallitus yhteistyössä työelämän edustajien ja oppilaitosten kanssa.

Lähihoitajien määrä:

Suomessa työssä olevia lähihoitajia on viimeisimmän Tilastokeskuksen arvion mukaan noin 104 000. Lähihoitajat kuuluvat Suomessa pääsääntöisesti kolmeen liittoon, SuPeriin, Tehyyn ja JHL:oon. On hankala tarkasti selvittää, montako lähihoitajaa on järjestäytyneinä. SuPer, joka on suurin lähihoitajien ammattiliitto, ilmoittaa jäsenmääräkseen 75000, JHL:lla on useita tuhansia ja Tehylläkin jonkun verran.

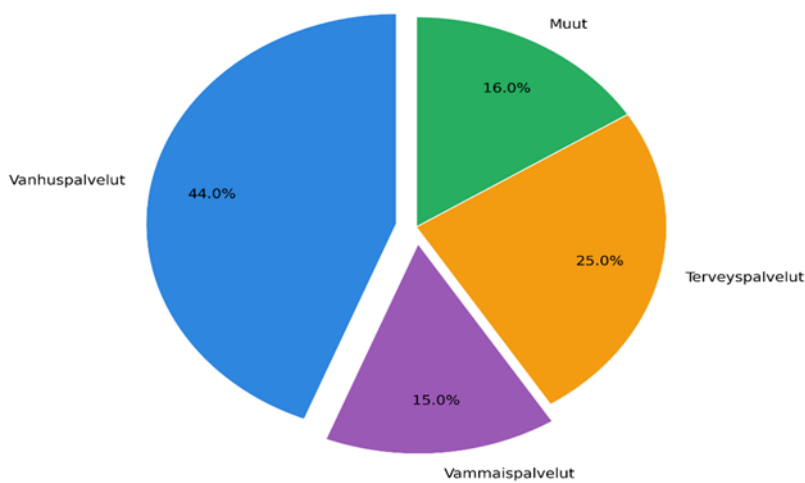

Lähihoitajien työtehtävät:

Terveyspalveluihin kuuluu mm. sairaalat ja terveysasemat ja muut-palan alle mm. varhaiskasvatus, koulunkäynninohjaus ja muut sosiaalialan toiminnot.

Lähihoitajien työpaikkajakauma – korostetut vanhus- ja vammaispalvelut

Henkilöstön rekrytointi:

Suomessa niin hyvinvointialueet (julkinen) kuin yksityinenkin kamppailevat samojen haasteiden kanssa. Hoito- ja hoivahenkilökuntaa joudutaan jopa irtisanomaan säästöpainneiden vuoksi, vaikka samalla tiedostamme sen, että tarve on huutava, varsinkin vanhusväestön suuren kasvun takia lähitulevaisuudessa.

Valtioneuvoston selvityksen mukaan suurin käyttämätön työvoimareservi on alanvaihtajat – yli 15 400 lähihoitajaa työskentelee muilla aloilla. Jotta heidät saisi houkuteltua takaisin, pitäisi pitovoima saada kuntoon, jotta he uskaltaisivat palata takaisin.

Yksi keino vastata rekrytointitarpeeseen on hyödyntää niitä lähihoitajia, jotka ovat osittain eläkkeellä tai perhevapailia. Työperäisen maahanmuuton vahvistaminen sekä kansainvälinen rekrytointi on tarpeen, jotta saisimme lähihoitajavajettamme paikattua. Myös kansainvälisiä lähihoitajaopiskelijoita pyritään rekrytoimaan hoitotehtäviin.

JHL pyrkii saamaan jäseniä lähihoitajista kertomalla mm. laadukkaasta ammattialatoiminnasta ja siitä, että olemme mitä suuremmissa määrin myös sosiaali- ja terveysalan liitto. Meillä on kuitenkin jäsenenä merkittävä määrä lähihoitajia, joiden etuja olemme ajamassa.

Lainsäädäntö:

Sote-alalla henkilöstömitoitus on vanhuspalveluissa ja mielenterveys- ja päihdepalveluissa. Vanhuspalveluissa säädökset ovat tiukempia, vähimmäismäärä on 0,6 hoitajaa asukasta kohden. Mielenterveyspalveluissa mitoitus on 0,3–0,8 ja päihdepalveluissa 0,3–1,5 hoitajaa asukasta kohden. Näissä jälkimmäisissä siis mitoitus on huomattavasti väljempää, riippuen asiakkaan hoitoisuudesta. Myös vanhuspalveluissa tuon minimimäärän täytyy ylittyä, jos RAI-arvioinnista saadut tulokset sitä edellyttävät. RAI-arviointi (Resident Assessment Instrument) on kansainvälinen, lakisääteinen työkalu ikääntyneiden toimintakyvyn ja palvelutarpeiden systemaattiseen arviointiin ja seurantaan.

Vuoden 2023 alusta Suomeen perustettiin hyvinvointialueet, jotka vastaavat sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Suomessa.

Hyvinvointialueita on 21, ja ne muodostuvat pääosin maakuntajaon pohjalta. Uudenmaan maakunta on jaettu neljään hyvinvointialueeseen. Helsingin kaupunki vastaa sosiaali- ja terveyspalvelujen ja pelastustoimen järjestämisestä alueellaan. HUS-yhtymä vastaa erikseen säädetyistä vaativan erikoissairaanhoidon tehtävistä alueellaan.

